

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.066/2015/4.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság Nagyné dr. Lukács Anna ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Schall Norbert ügyvéd által képviselt I.r. és dr. Kulcsár Renáta ügyvéd által képviselt II.r. alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Pécsi Törvényszéken 19.P.21.186/2012. számon indult és a Pécsi Ítéltábla Pf.V.20.094/2014/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. alperesnek 1.270.000 (egymillió-kettőszázhetvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak felhívásra 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer)Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából lényeges tényállás szerint az 1996. augusztus 1-jén alapított H Kft. (H Kft.) tagjai alapításától a felperes, valamint házastársa voltak. A céget alapítása óta a felperes mint ügyvezető képviselte, 2006. február 22-étől 2010. szeptember 24-éig az I.r. alperes is az ügyvezetője volt.

2008. december 31-én a felperes mint eladó és a H Kft. mint vevő névértéken üzletrész adásvételi szerződést kötött a felperes kizárólagos tulajdonát képező, a P Kft. (P Kft.) 78.560.000 Ft névértékű, a társaság közvetlen irányítását biztosító üzletrészeire. Ezen adásvételi szerződés alapján a változást a P Kft. adataiban a cégbíróság 2010. július 21-ei határozatával a cégnyilvántartásba bejegyezte.

A H Kft. házipénztár főkönyvi kartonja alapján 2008. december 31-én

a pénztárból ÉH részesedés vásárlása jogcímen 60.000.000 Ft kifizetést könyveltek. A 228. sorszámú kiadási pénztárbizonylaton az a szöveg található, hogy „pénztár fizessen az alábbiak szerint 60.000.000 forint, azaz hatvanmillió forintot É részesedés”. A bizonylaton nem szerepel a kifizetés címzettje és az átvevő aláírása helyén sem szerepel név, vagy aláírás.

A felperes 2011. március 29-én büntető feljelentés tett az I.r. alperes ellen, amit 2011. október 18-án - többek között - azzal egészített ki, hogy a H Kft. könyvelésében szereplő 60.000.000 Ft kiadást nem vette át.

A felperes keresetében az I.r. alperes 60.000.000 Ft és járulékai megfizetésére való kötelezését kérte, a II.r. alperest pedig annak tűrésére, hogy amennyiben a fenti követelés az I.r. alperestől nem hajtható be, úgy a felperes a követelését a II.r. alperes tulajdonában lévő hrsz-ú ingatlanra vezetett végrehajtásból hajthassa be. Az elsőfokú eljárás során pontosított kereseti kérelmében úgy nyilatkozott, hogy keresetében az üzletrésze ellenértékének, illetve abból 60.000.000 Ft-nak a megfizetésére kéri kötelezni az I.r. alperest, aki ezt az összeget nem fizette meg neki.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint a Ptk. 339. §-a, illetve a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 31. § (1) bekezdése, valamint a Ptk. 219. § (2) bekezdése alapján az I.r. alperes mint ügyvezető cselekménye folytán az általa képviselt társaság vált jogosulttá, illetve kötelezetté. Amennyiben a közvetett károkozás folytán a vezető tisztségviselő tevékenységének következtében a társasággal szerződő fél károsodik, az okozott kárért a gazdasági társaság tartozik helytállni, tehát az I.r. alperes felelőssége nem a károsult felperessel, hanem a H Kft-vel szemben áll fenn. Miután az I.r. alperes mind a házipénztár esetleges kezelése, mind a H Kft. által szerződés alapján fizetendő vételár teljesítése kapcsán csak vezető tisztségviselői jogkörén belül járhatott el, ezért közvetlenül a felperes mint harmadik személy felé kártérítési felelősséggel nem tartozik.

A II.r. alperessel szemben a Ptk. 203. (1) bekezdésére alapított keresetet is elutasította mivel az I.r. alperessel szembeni kereset elutasítása folytán annak helytadni nem lehetett.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel arra hivatkozott: A felperes és a H Kft. között az üzletrész adásvételi szerződéssel kötelmi jogviszony keletkezett. A felperesnek e jogviszony alapján a H Kft-vel szemben érvényesíthető kötelmi

igénye keletkezett, amennyiben a felperes és a H Kft. között létrejött üzletrész adásvételi szerződés alapján fennálló vételár fizetési kötelezettségét a kft. nem teljesítette.

A másodfokú bíróság szerint a kft. a vételár fizetési kötelezettségét nem teljesítette azáltal, hogy az I.r. alperes ügyvezetőként a házipénztárból a 60.000.000 Ft vételárat felvette. Ez utóbbi ténytet egyébként sem támasztják alá a perben rendelkezésre álló bizonyítékok. Ennek esetleges bizonyítása sem jelentené az adásvételi szerződés teljesítését a kft. részéről, mivel a felperes perbeli nyilatkozata alapján közte és az I.r. alperes között a vételár felvételére vonatkozó megbízási vagy egyéb jogviszony nem volt.

A másodfokú bíróság megalapozatlannak találta a felperesnek a tárgyalás felfüggesztésére irányuló indítványát is, figyelemmel arra, hogy amennyiben az I.r. alperes el is követte volna a sikkasztás büntettét, akkor sem a felperes, hanem a H Kft. lenne a bűncselekmény sértettje, így a felperesnek az alperesekkel szemben előterjesztett kereseti kérelme elbírálása szempontjából ez nem minősül előzetes kérdésnek.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében a felperes a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan a tárgyalás felfüggesztését kérte. Arra hivatkozott, hogy az eljáró bíróságok a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütköző módon hiányosan állapították meg a tényállást. A pénztárbizonylaton szerepelt, hogy „É részesedésről” van szó, a logika szabályai szerint egyértelmű, hogy a bizonylaton feltüntetett összeget a felperes részére kellett volna kifizetni, mivel a részesedés az ő tulajdonát képezte. A házipénztárból pedig csak az I.r. alperes vehetett fel pénzt.

A felperes általánosságban hivatkozott arra is, hogy ha a követelésének jogcíme nem volt pontos, követelésének ténybeli alapjai azonban egyértelműek voltak, az eljáró bíróságoknak szükség esetén más jogcímen is meg kellett volna ítélniük kereseti követelését.

Álláspontja szerint tévesen ítélték meg a bíróságok az I.r. alperes ügyvezetői felelősségét, mivel bűncselekmény elkövetése esetén saját személyében ő maga tekinthető károkozónak és nem a gazdasági társaság, így az I.r. alperes felelősségének megállapításánál a Ptk. 484. §-át is figyelembe kellett volna venni.

Végül utalt arra, hogy a jogerős ítélet azért is jogszabálysértő, mert nem fűggesztette fel a per tárgyalását a folyamatban lévő büntető eljárásra tekintettel.

Az I.r. alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a

felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt az abban hivatkozott indokok alapján nem találta jogszabálysértőnek.

A Kúria utal arra, hogy a Pp. 163. § (1) bekezdése és 164. § (1) bekezdése alapján a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása érdekében kell bizonyítást elrendelni. A bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékokat a bíróságnak a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján kell mérlegelnie és ez alapján a tényállást megállapítania. A jogvita, és ezáltal a bizonyítási eljárás kereteit a felperes kereseti kérelme határozza meg: kivel szemben, milyen igényt kíván érvényesíteni. A felperes jelen perben mindvégig következetesen az I.r. alperessel szemben követelt 60.000.000 Ft arra hivatkozással, hogy ezt az összeget a H Kft. házipénztárából felvette és azt nem adta át a felperesnek.

A Kúria megítélése szerint az eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül jutottak arra a következtetésre, hogy a per során nem nyert bizonyítást az a tény, hogy ezt az összeget ténylegesen az I.r. alperes vette fel, a felperes keresete tehát már ez okból sem lehet alapos.

A Kúria egyetért a felperessel abban, hogy főszabály szerint a bíróságok nincsenek a kereseti kérelemben megjelölt jogcímhez kötve, de a felperes nem ezért lett pervesztes, hanem amiatt, hogy nem tudott eleget tenni a Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási kötelezettségének.

A Kúria megítélése szerint a jogerős ítélet nem jogszabálysértő amiatt sem, hogy a másodfokú bíróság nem függesztette fel a tárgyalást a büntető eljárásra tekintettel. A Pp. 152. § (1) bekezdése alapján ez egyébként is a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozó lehetőség, de nem minősül olyan kötelezettségnek, aminek a megsértése az ügy érdemi elbírálására kiható lényeges eljárási szabálysértést eredményezne.

A Kúria mindezekre tekintettel a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte - figyelemmel az 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseire az I.r. alperes jogi képviselője által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló - felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére. A felperes az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(V.26.) IM rendelet 15. §-a alapján köteles az államnak felhívásra megfizetni.

Budapest, 2015. május 26.

*Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk.
előadó bíró, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. bíró*